

Endeligt beslutningsnotat

Bestyrelsesmøde i Nationalparkbestyrelsen den 03-12-2025

Udsendt 16. december 2025

Deltagere:

Formand	Flemming Just	
Varde Kommune	Sandie Eis Ravn	
Esbjerg Kommune	Henning Ravn	
Fanø Kommune	Mille Renée Larsen	
Tønder Kommune	Karen Inger Refslund Andersen	
Danmarks Naturfredningsforening	Inger Jensen	
Friluftsrådet	Birgitte Loeff Schmidt	IKKE TIL STEDE
Dansk Ornitologisk Forening	Boris Schønfeldt	
Digelagene	Morten Sextus	AFBUD
Danmarks Jægerforbund	Jan Holm	AFBUD
Danmarks Sportsfiskerforbund	Henning Haahr Pedersen	AFBUD
Landbrug & Fødevarer	Esther Hoftijzer	
Naturstyrelsen	Peder Bach Thøgersen	AFBUD
Nationalparkrådet	Anne Marie Ludvigsen	
Nationalparkrådet	Jens Lorenzen	
Nationalparksekretariatet	Peter Saabye Simonsen	

Punkter på dagsordenen

Dagsorden punkt 1 - Velkomst og godkendelse af dagsorden - Beslutningspunkt

Sagsfremstilling:

Flemming Just byder velkommen og dagsordenen godkendes.

Notat:

Flemming bød velkommen og berettede om frafald til mødet.

Beslutning:

Bestyrelses godkendte dagsordenen.

Dagsorden punkt 2 - Emner til drøftelse i Nationalparkrådet og tilbagemelding til rådet – Beslutningspunkt

Sagsfremstilling:

Bestyrelsen besluttede på mødet den 24. september, at rådet skulle arbejde med følgende emner:

- Revision af forretningsorden for rådet
- Udvidelse af Nationalpark Vadehavet?

Rådet fremlægger resultaterne af rådets drøftelser som også er beskrevet i bilag 2.1.

Bestyrelsen skal desuden drøfte, hvilke emner rådet skal arbejde med fremover. Her er det muligt at komme med forslag til emner, ligesom der skal vurderes på de emner, som er foreslået tidligere af bestyrelsen og rådet:

- Skal der hul i Rømdæmningen – hvordan kan det gøres og hvad kan det betyde for naturen, geologien, digerne, klimaforandringer mv.
- Har offshore energianlæg påvirkninger af havets dyr, fugle og fisk, herunder påvirkninger af geologi, havstrømme, erhvervsfiskeri mv.
- Hvad er Nationalpark Vadehavets holdning til jagt på naturprojekters arealer?
- Orientering om snæbel.

På det seneste rådsmøde blev der efterlyst indslag fra eksterne oplægsholdere, som kan tilføre viden, nye vinkler på konkrete emner, øget dynamik og dermed motivation at komme til møderne. Det øger udgifterne til møderne og derfor skal bestyrelsen beslutte, om forslaget kan godkendes.

Notat:

Jens Lorenzen berettede, at rådet ikke har taget nye emner op i år, men at de fremadrettet gerne vil tage flere emner op. Dog er der flere, der efterlyser eksterne oplægsholdere, når der er emner, rådet skal diskutere, der ligger udenfor rådets interne ekspertise.

Der blev talt om, hvordan eksterne oplægsholdere kan komme med ny viden og supplere den store viden der er i rådet, og at relevante oplæg kan være med til at give motivation for at deltage i rådsmøderne. Flere bestyrelsesmedlemmer efterspurgte muligheden for at deltage virtuelt ved eksterne oplæg ligesom det også kan være interessant for VFF og udvalg.

Der blev diskuteret hvilke emner rådet kan arbejde med i 2026, hvor de tidligere oplyste emner stadig er relevante, hvor særligt diskussionen om hul i Rømdæmningen og jagt på naturprojekter er nødvendig at få belyst. Men eftersom Den Grønne Trepert er så meget oppe for tiden, vil det emne også være vigtigt at

få belyst. Og her kan det være en mulighed at få ekstern viden hentet ind, såsom sekretæren for den lokale trepart Vadehavet, Sally Huntingford.

Et andet punkt til diskussion var rådets forretningsorden, hvor flere muligheder for ændringer blev drøftet. Det blev drøftet, om det skal være muligt at sidde i rådet på ubestemt tid og om der skal være en eller to repræsentanter fra flere lokalområder. Der er allerede fra Region Syddanmark, som træder ud og repræsenterer for kunsterne, så der er ikke ønske om, at rådet indskrænkes yderligere ved at der kun skal være en repræsentant fra alle lokalområder.

Derimod var der ønske om, at det skal være muligt at invitere nye sektorer ind i rådet. Særligt fylder sundhed og energi, men det er svært at pege på, hvilke foreninger eller organisationer, det skal være, da sektorernes arbejdsområder er så brede.

Beslutning:

Bestyrelsen tog rådets tilbagemelding til efterretning.

Det blev besluttet, at

At udpegelsesperioden forbliver som nu.

At antallet af repræsentanter fra lokalområder fastholdes som nu.

At den ene af de to repræsentanter i bestyrelsen skal være rådsformanden og den anden repræsentant udpeges af rådet.

At forretningsordenen justeres, sådan at det er muligt at tilføje nye foreninger eller organisationer til medlemsrepræsentationslisten, hvis der vurderes relevant.

At gennemskrive forretningsordenen, så den afspejler de procedurer, vi anvender nu.

Det blev besluttet, at rådet skal arbejde med følgende emner, hvor de tre første emner prioriteres i den oplyste rækkefølge:

- Den Grønne Trepert
- Jagt på naturprojekters arealer
- Hul på Rømmø-dæmningen
- Offshore energi-anlægs påvirkning af Vadehavets geologi, natur og dyreliv
- Vindbårne køretøjer på Vadehavets strande
- Orientering omkring snæbel

Der kan inviteres eksterne oplægsholdere. Honorar heraf skal være indenfor rimelighedens grænser, og godkendes af nationalparkchefen.

Bestyrelsesmedlemmer vil efter aftale kunne deltage virtuelt ved oplæg, men uden at kunne komme med spørgsmål eller kommentarer. Det skal aftales på forhånd med oplægsholdere, om oplæg må optages og deles.

Hvis der skal være mulighed for, at andre end råd og bestyrelse skal deltage (f.eks. Vadehavets FormidlerForum), skal dette aftales på forhånd.

Dagsordenspunkt 3 – Økonomi – Beslutningspunkt

Sagsfremstilling:

Sekretariatet vil indledningsvist orientere om status på regnskabet år til dato (2025), her hvor året stort set er afsluttet. Regnskabstallene fremlægges og vises op imod budget 2025 for at vise resultatindfrielsen.

Dernæst vil sekretariatet fremlægge hovedlinjerne i budget 2026 og 2027-2029. Budgetterne er udarbejdet med afsæt i det besluttede budget 2026-2029 på bestyrelsens møde i september 2025, men med enkelte

mindre justeringer foretaget som konsekvens af regnskabet år til dato (2025) og eventuelle underskrevne nye projekter/aftaler for 2026-2029.

Bestyrelsen bedes kommentere på regnskab 2025 og på budgetterne for 2026-2029 samt godkende dem.

Notat:

Peter gennemgik regnskabet for 2025.

Vi holder budget for administration, men der er sparet en del timer grundet sygdom og opsigelser.

På naturdelen er der gang i mange aktiviteter, men vi får ikke brugt så mange midler, som vi gerne ville. Det skyldes igen sygdom og reduktionen i antal timer. Regnskabet ser fornuftigt ud, men der skal ske noget mere på indtægtssiden. Der kommer mere fart på leverancer i 2026.

På kulturdelen har vi brugt en del penge i år på gode projekter om kulturarv i børnehøjde og levende kulturarv. Vi håber, at der næste år kommer et spændende projekt omkring klimaarv.

Alt i alt går det rimeligt, men der er ting, vi ikke har nået. Og regnskabet er heller ikke fyldestgørende, og vi lever ikke op til det, der blev lovet i foråret med justeringer af opsætning (trafiklys, kolonne med budget mv.). Det skyldes, at sekretariatets økonomikonsulent, har været ramt af sygdom.

Peter gennemgik også budgettet og berettede om flere igangværende og nye aktiviteter.

På naturdelen er der mange projekter og vi er kommet med i flere store initiativer. Som vi strategisk har arbejdet på.

Vi kommer til at arbejde mere med den marine natur og hvad vi vil med det blå vadehav.

Vi arbejder en del med bygningsarv og stednavne under kultur og kulturarvsprojekter. Vi arbejder på at igangsætte et meget spændende projekt på Mandø om klimaarv, som fokuserer på de stigende vandstande og de udfordringer det skaber for naturarv og kulturarv.

Under folkesundhed arbejder vi meget med at få særlige målgrupper ud i naturen på den gode måde og på at skabe fællesskaber, så lysten til at komme ud i naturen er vedvarende. Vi er projektleder på Faciliteter til det stille friluftsliv på vegne af Danmarks Nationalparker, KU og Norrøn-tegnestuen.

Skibet satser vi på at få solgt for at reducere driftsomkostninger, men der er fortsat sat penge af til at få forskere og skoleelever ud at sejle.

Vi kommer til at arbejde på, at få flere store projekter og på at få mere ekstern finansiering for at løfte vores budgetbeløb.

En kommentar gik på, at budgettet omhandler, det vi gerne vil. Og her har Verdensarvsstien været et stort emne i bestyrelsen. Der er et ønske om, at bestyrelsen får mulighed for at drøfte projektet, herunder hvor stien skal gå, kultur- og naturattraktioner og oplevelser langs stien m.v. Verdensarvsstien drøftes på første bestyrelsesmøde i 2026.

Beslutning:

Bestyrelsen godkendte regnskabet for 2025.

Bestyrelsen godkendte budgettet for perioden 2026-2029.

Dagsordenspunkt 4 – nationalparkskib 'Vadehavet' – Beslutningspunkt LUKKET

Sagsfremstilling:

Bestyrelsen besluttede i september 2024 at nationalparkens skib 'Vadehavet' skulle sælges pga. driftsudgifterne. Sekretariatet blev bedt om at effektuere et salg senest pr. 1 marts 2025. Beslutningen blev fastholdt på bestyrelsesmødet i december 2024. Sekretariatet fik ikke solgt skibet pr. 1. marts 2025, fordi sekretariatet afventede regler og procedurer for, hvordan man sælger statslig ejendom. Da regler og rammer

var klare, blev der indhentet to tilbud fra skibsmæglere på, hvad skibet kunne sælges til i et åbent salg. Men da bestyrelsen havde ønsker til at skibet skulle blive i det danske Vadehav, der fortsat skulle være frivillig-aktiviteter omkring skibet og skibet skulle fortsat bruges til formidling af verdensarvens natur og nationalparkens natur og kultur samt Vadehavets maritime kultur, så var antallet af lokale købere meget begrænset. Derfor blev der parallelt afsøgt muligheder for at finde køber til skibet, der kunne honorere salgskravene, herunder en pris på min. 1,2 mio. kr. I november blev skibet sat til salg på en auktionsplatform. Der er indkommet et købstilbud. På mødet skal bestyrelsen godkende købet af skibet. Dagsordenspunktet er **lukket**, fordi punktet kan indeholde information om køber(e), som er fortrolige indtil salget er besluttet og køber har givet tilsagn på at købet må offentliggøres.

Notat:

Lukket dagsordenspunkt.

Bestyrelsen fastholder salg af skibet med ønsker om, at det fortsat skal blive i den danske del af Vadehavet. Nationalparkchefen fortsætter salgsprocessen med udarbejdelse af købsaftale mv.

Beslutning:

Sekretariatet udarbejder en købsaftale med den køber, der har budt på skibet. Nationalparkformanden og nationalparkchefen sikrer, at bestyrelsens ønsker ift. skibets fremtid sikres i salget.

Udkastet til købskontrakt sendes til bestyrelsesmedlemmer til orientering.

Dagsorden punkt 5 - Nyt fra bestyrelsen – Beslutnings- og Orienteringspunkt**Sagsfremstilling:**

Bestyrelsen bedes indledningsvist beslutte, hvem der skal være bestyrelsens nye repræsentant i Forskningsudvalget, da Inger Jensen (DN) træder ud.

Rådet har jf. dagsordenspunkt. 2 arbejdet med at justere sit kommissorium. De fire udvalg arbejder med hver sit kommissorium. Skal bestyrelsen også justere Forretningsorden for bestyrelsen, jf. forretningsorden for bestyrelsen 9. maj 2022?

Dernæst er der orientering fra de enkelte udvalg og projekter herunder:

- Status på partnerprogrammet v/Birgitte Loeff Schmidt
- Status på Vadehavets Formidler Forum v/Birgitte Loeff Schmidt
- Status på kulturudvalget v/Sandie Eis Ravn
- Status på naturudvalget v/Boris Schönfeldt
- Status på forskningsudvalget v/ Inger Jensen
- Status på græsning v/Esther Hoftijzer
- Status på regulering af prædatorer v/Jan Holm
- Status på det trilaterale samarbejde, Wadden Sea Board, v/Flemming Just
- Status på samarbejdet mellem Danmarks Nationalparker og styrelserne v/Flemming Just

Notat:

Inger Jensen berettede, at det udelukkende er grundet manglende tid, at hun trækker sig fra Forskningsudvalget. Og understreger, at det er enormt spændende og lærerigt at sidde i udvalget. Der blev peget på Flemming Just som mulig afløser, da han tidligere har siddet i udvalget og er yderst kvalificeret.

Rådet har arbejdet med at revidere forretningsordenen for rådet. Det samme vil bestyrelsen i 2026. De fire udvalg arbejder med hver sit kommissorium og de fremlægges for bestyrelsen i 2026.

Kulturudvalget består pt kun af to medlemmer og der er brug for flere, hvorfor opgaven med kommissorium ikke er relevant for nu, men opgaven løftes i 2026.

Punktet "Orienteringer fra udvalg og projekter" blev sprunget over grundet manglende tid.

Beslutning:

Flemming Just indtræder i Forskningsudvalget i stedet for Inger Jensen.

Bestyrelsen arbejder på forretningsordenen for bestyrelsen

De fire udvalg udarbejder forslag til opdaterede kommissorier til bestyrelsesmødet i maj 2026.

Kulturudvalget drøftes på først kommende bestyrelsesmøde i februar 2026.

Dagsordenspunkt 6 – Nyt fra sekretariatet – Beslutnings- og orienteringspunkt

Sagsfremstilling:

Sekretariatet har udarbejdet en ledelsesorientering, som samler op på sekretariatets økonomi, organisation, kommunikation og aktiviteter siden bestyrelsesmødet i september. Bestyrelsen kan stille spørgsmål til ledelsesorienteringen. Dernæst vil sekretariatet kort og i store linjer samle op på året der gælder.

Bestyrelsen bedes beslutte møderække for 2026.

Indstilling:

- at bestyrelsen tager ledelsesorienteringen til efterretning
- at bestyrelsen godkender møderække 2026

Notat:

Der var ingen kommentarer til Ledelsesorienteringen.

Det blev kort drøftet, hvordan reglerne, for hvem der kan sidde i bestyrelsen fra kommunerne, er. Repræsentanterne vælges i kommunerne – en kvindelig og en mandlig kandidat – der vælges af ministeren. Udskiftning i kommunernes udvalg har ikke indflydelse på, om den udvalgte repræsentant må blive siddende i perioden eller ej. Repræsentanten kan sidde perioden ud, så længe vedkommende har mandat fra kommunen.

Beslutning:

Ledelsesorientering blev taget til efterretning uden kommentarer

Møderækken for 2026 blev godkendt.

Dagsordenspunkt 7 – Eventuelt

Sagsfremstilling:

Bestyrelsen har her mulighed for at komme med meddelelser mv.

Notat:

Fremover kommer agenda og bilag i Outlook indkaldelsen.

Udkast til dagsorden sendes fortsat ud på mail.

Referatet af møderne bliver et kortere beslutningsnotat.